

ABSTRACTS

Vilmos Csányi

■ ***Man and His Dog***

Keywords: *man, dog, system of relationships, similarities, community*

The study analyses the relationship between dog and man. As an introduction, it presents the opinions held in different ages about the minds of animals/dogs. The author establishes that dogs have many qualities of mind similar to humans. This “artificial animal” is in some ways similar to men. Researches have established many analogies in this respect: social attraction towards humans; referential communication; complementary cooperation with change of dominance; imitation; the acceptance of instruction; theory of mind; compliance; abstraction. The behavioral homologies between humans and dogs illustrate the conditions of the establishment of community without language.

Gábor Gyáni

■ ***The Dog as Domestic Friend and Prosthesis***

Keywords: *dog, capability of comprehending any referential messages, watchdog, hunting dog, guide dog, “living prosthesis”*

The dog, as many ethologists claim, is the most intelligent animal. This derives simply from her special capability of comprehending any referential messages sent to her by man. It is also true that the dog is the only domesticated animal which can be used for satisfying very diverse human needs. The dog found in people’s homes has for a long time served as merely an entertainment, but some other specific roles have also been attached to it, when being kept as watchdog, hunting dog, or guide dog. In the aftermath of WWI the guide dog came to be used for helping the blind veterans. The dog was then to become a living prosthesis fulfilling more than an economic function, offering companionship and emotional support for many disabled men, blinded in the Great War.

The experiment with the guide dog (in Germany) was finally to catalyze the successful employment of the guide dogs on a global scale and for a great variety of other purposes.

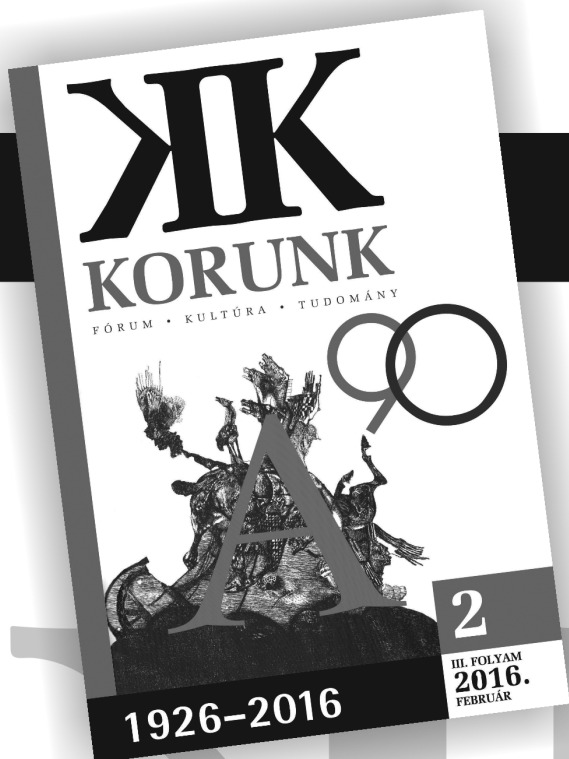
Lajos Vásárhelyi

■ ***The Speed and Homogenisation of the Chronometric View on Time in the Modern Age***

Keywords: *crisis of medieval symbolic thinking, erosion of the medieval geocentric worldview, paradigm shift, World Time*

The crisis of medieval symbolic thinking initiated a semantic homogenization process in conceptual systems. It seems advantageous to investigate these occurrences in the wider context of a space-time paradigm shift. The gradual decline of the geocentric worldview, together with the proposition that the miracle of redemption did not take place in the center of the universe, but on one of the planets rotating around the Sun, must have had a dramatic effect overall. The gradual erosion of the medieval geocentric worldview, together with its system of spheres, prepared the development of modern rationalized concepts of time and space, in which transcendental symbolism has lost its relevance. When looking at the effects of this paradigm shift, we see an almost simultaneous change in the way the cosmos is represented in its structural and spatial relationships and in the internal abstract space of contemporary thought, exemplified by how its symbolic (micro-cosmic) mechanism operates. It is advantageous to think of time (and especially World Time and its standardization in the 19th century) within this context – as an entity gaining independence of symbolic, teleological or eschatological dimensions. Parallel investigations of the concept of time through different branches of research, such as the history of mentality, sociology of time, technological advances and pragmatic usage aspects of time-measurement devices, complement each other in representing different dimensions of the same process.

KORUNK

TÁRSADALOMTUDOMÁNY
KULTÚRA
IRODALOM

a Kárpát-medence egyik legrégebb alapítású magyar nyelvű folyóirata
értelmiségi fórum – kisebbségi szemle – nemzetiségi intézmény
az erdélyi és európai hagyományok ötvözete
híd az erdélyi és egyetemes magyar tudománypublikálás,
irodalom és művészet között

**KORUNK – KORUNK AKADEÉMIA
KOMP-PRESS – KORUNK STÚDIÓGALÉRIA**

**TÁMOGASSA A KORUNK FOLYÓIRATOT
ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERÉT**

Anyagi támogatása lehetséges módzatairól a korunk@gmail.com email címen,
a (0040) 264-375-035 és (0040) 742-061-613 telefonszámokon, illetve az Új Budapest Filmstúdió
telefonszámán: (+36 1) 316-0943, konkrét felvilágosítást nyújtunk.

*Segítségével a KORUNK
és intézményrendszere életben maradásához járul hozzá.
Köszönjük!*

SZÁMUNK SZERZŐI

A lapszámot szerkesztette:

Kántor Lajos
Kovács Kiss Gyöngy

Adorjáni Panna (1990) – író, színikritikus,
Budapest

Almási Gábor (1972) – történész, PhD,
posztdoktori kutató, ELTE-MTA, HECCE
Lendület Kutatócsoport, Budapest

Bacsó Béla (1952) – esztéta, tanszékvezető
egyetemi tanár, ELTE, Budapest

Bartha Katalin Ágnes – irodalomtörténész,
Kolozsvár

Bodó Márta (1963) – főszerkesztő, PhD,
Keresztény Szó, Kolozsvár

Bogdán Imre (1928) – agrármérnök,
Kolozsvár

Bogdán Zsolt (1964) – színművész,
Kolozsvári Állami Magyar Színház

Csányi Vilmos (1935) – biológus, etológus,
az MTA rendes tagja, főszerkesztő, Magyar
Tudomány, Budapest

Ferencz Zsolt (1986) – újságíró, Szabadság,
Kolozsvár

Forró Ágnes (1956) – képzőművész,
Kolozsvár

Géczi János (1954) – író, egyetemi oktató,
Budapest

Gömöri György (1934) – író, irodalom-
történész, London

Gyáni Gábor (1950) – történész, az MTA
rendes tagja, tudományos tanácsadó, MTA
BTK TTI, egyetemi tanár, ELTE, visiting
professor, CEU, Budapest

Kántor Lajos (1937) – irodalomtörténész, az
MTA külső tagja, Kolozsvár

Kelemen Attila (1948) – állatorvos,
politikus, Marosvásárhely

Keszthelyi György (1955) – költő, Kolozsvár

Krajnik-Nagy Károly (1947) – tanár,
újságíró, Kolozsvár

Lakatos Artur (1980) – történész, PhD,
közgazdász, Kolozsvár

Lőrincz György (1948) – író,
Székelyudvarhely

Madaras Péter (1967) – állatorvos, író,
Kolozsvár

Orendi Éva (1948) – újságíró, alapító-elnök,
Pro Animalia Alapítvány, Csíkszereda

Selyem Zsuzsa (1967) – irodalomtörténész,
író, egyetemi docens, BBTE, Kolozsvár

Steinmacher Kornélia (1987) – doktoran-
dus, ELTE Btk, Budapest

Szabó-Reznek Emese (1990) – doktoran-
dus, Szegedi Tudományegyetem, Szeged

Vásárhelyi Lajos (1972) – doktorandus,
ELTE, Budapest

Zalán Tibor (1954) – költő, dramaturg,
Budapest

TÁMOGATÓK

nka
Nemzeti Kulturális Alap

Pécsi Egyetemi
Könyvtár

VISE
Városi Iskolák Szövetsége

CONSILIUL JUDEȚEAN
CLUJ

Servisul
de Informații

„A kutyának ugyanaz a problémája, mint a nyelv előtti embernek: embertársai viselkedéséből kell megértenie, hogy milyen helyzet van éppen, mi következik, neki mi lehet a feladata, mikor végzi jól vagy rosszul a dolgát.”

(Csányi Vilmos)

„A modern nagyváros polgári miliójában, így a 19. század közepi és a század végi Párizsban szinte mindennapos jelenség a házieb, amely az otthon természetes velejárójának számít. Ez a kutya azonban már önálló személyiség, akiről az impresszionista festők akár még portrét is készítenek, ahogy Manet is tette, amikor megörökítette E. Cante (A. Proust titkárának) kutyáját: *Follett, a majompincsi*.”

(Gyáni Gábor)

ISSN 1222 8338

9 771222 283304 1 6 0 0 9

5 LEJ
500 FT

OMUL ȘI CÂINELE
MAN AND HIS DOG